

La setmana passada us va reunir amb el president de la CHE, Carlos Arrazola, i amb el cap de l'Oficina de Planificació, Miguel García. Com va anar la trobada?

La reunió va ser positiva i molt tècnica. Volíem deixar clar que, pel que fa a les dades de l'Ebre, no hi ha consens i que nosaltres no acceptarem una reducció del cabal ambiental al tram central del riu. En canvi, sí que estem d'acord que l'aigua que arriba a les badies siga tinguda en compte com a cabal ecològic. Per a nosaltres és una qüestió de blindar jurídicament el futur del territori. Ells entenen el nostre posicionament, però treballen d'acord amb els documents que reben. Actualment en tenen dos de les Terres de l'Ebre: un que proposa reduir el cabal al tronc central del riu; i el nostre, que defensa garantir el futur de les badies sense tocar el cabal ambiental. Reduir-lo tindria conseqüències importants perquè dificultaria el transport de sediments, afavoriria la penetració de la falca salina i reduiria la qualitat de l'aigua. Això ja no afectaria només el Delta, sinó també aquífers i pous de la resta del territori.

En relació amb la gestió dels sediments, van fer demandes concretes?

Sí. Vam traslladar que la gestió dels sediments al Delta no s'ha fet correctament en el marc de l'actual pla hidrològic. És cert que s'han mogut arenes, però s'han tret del camp de regates de Mequinensa, amb una funció diferent de la prevista en la planificació hidrològica. Des de la CHE admeten que és un tema molt complex, però que cal afrontar-lo. Estan pendents d'informes, però nosaltres els vam demanar que no es limiten als informes i que comencen a fer proves sobre el terreny. Els papers poden dir una cosa o una altra, però les actuacions reals requereixen calendari, inversions i temps. La conca de l'Ebre té 350 embassaments susceptibles de millores per a facilitar el pas de sediments.

Amb la proposta de la Taula de Consens de reduir el cabal ecològic de l'Ebre en temps de sequera per a garantir aigua als regadius, s'ha produït un divorci entre la PDE i els regants?

No sé si es pot parlar de divorci, però sí que tenim clar que nosaltres no ens mourem ni un mil·límetre de la nostra postura. Els arguments per a reduir el cabal ecològic no

Manolo Tomás assegura que el nou Pla Hidrològic l'Ebre no resol el déficit de sediments al Delta. /JOAN JOSEP CAROT

ens semblen sòlids, responen a interessos econòmics concrets que respectem, però que no compartim. Nosaltres no formem part de la Taula dels ajuntaments i comunitats de regants. Hi vam ser convidats en el seu moment, però entenem que el seu enfocament, centrat sobretot en el litoral, és diferent

EL RECONeixEMENT

"Faig extensiu este premi a tota la gent que ha format part de la Plataforma en Defensa de l'Ebre al llarg d'estos 25 anys"

del nostre. La PDE treballa per a frenar la regressió, l'enfonsament i la salinització del Delta amb una visió global de la conca. Respectem la seua posició, però no la compartim. Creiem que calen mesures a mitjà i llarg termini, no decisions pensades només per a resoldre urgències immediates.

L'Ebre té prou recursos per a garantir el cabal ecològic al tram inferior?

Depèn de la política de regadius. Tal com està plantejada actualment, és complicat. Si es continua

ampliant la superfície regada, el futur del riu és molt limitat. En canvi, si s'ordenen i es regulen millor els regadius, se reduirà la pressió sobre el riu i augmenten les possibilitats de mantindre'n la salut. És un tema polític, però també de sentit comú. Si volem garanties de subministrament en el futur, cal preservar i millorar el que tenim. El problema és que sovint se pensa a curt termini, i això és una mala política per a gestionar un recurs tan essencial com és el riu.

Com afectaria una reducció del cabal ecològic en temps de sequera a l'ecosistema del Delta?

L'efecte més immediat seria l'augment de la penetració de la falca salina. Amb la reducció plantejada i la disminució d'aportacions pel canvi climàtic, la falca podria superar Tortosa i afectar captacions d'aigua potable de diversos municipis. També s'alteraria la temperatura de l'aigua i l'aportació de nutrients al mar, amb afectacions a l'aquicultura i a la pesca. Les conseqüències serien ambientals, però també econòmiques. A la vegada, si s'accepta reduir el cabal ambiental a l'estiu, tal com proposen els set ajuntaments i les comunitats de regants, se pot generar un suposat excedent susceptible de ser venut. Això podria reactivar

dinàmiques de transvasaments. Per això, en els pròxims mesos impulsarem una tasca pedagògica a les Terres de l'Ebre per a explicar clarament què està en joc. No és una qüestió puntual, sinó de futur. Cal que la ciutadania entenga les propostes, els riscos i les alternatives per a poder prendre decisions informades.

La proposta que planteja la Taula de Consens és reduir el cabal ecològic un 20 %, no?

Sí. Parlem d'una reducció del cabal ecològic durant quatre mesos a l'any. I no són quatre mesos qualssevol, són precisament els mesos en què el riu necessita més aigua per a arribar al mar, els més crítics, especialment si es produeix un episodi de sequera que també afectarà a tot el llevant peninsular. En certa manera, esta reducció del cabal ecològic és un cavall de Troia i pot tindre repercussions molt importants de cara al futur del territori.

En quin sentit parla d'un cavall de Troia?

En el sentit que pot generar un efecte sobrant. L'estratègia de la PDE és blindar jurídicament el futur del territori. Però blindar-lo a l'alça, no a la baixa. Si comencem acceptant rebaxes en el cabal ecològic, el que fem és obrir la porta a

noves demandes i a una possible consolidació d'estes reduccions. El que ens sorprèn és que, d'entrada, ja es plantegen rebaxes. Nosaltres sempre hem defensat que qualsevol demanda s'hauria de fer a l'alça, reforçant la protecció del riu, no debilitant-la.

El transvasament de l'Ebre cap a Barcelona o Castelló és encara avui una amenaça?

Totalment. És una amenaça clara i vigent. Actualment hi ha sobre la taula la interconnexió de xarxes, és a dir, la connexió de les canonades del Consorci d'Aigües de Tarragona amb les del sistema Ter-Llobregat, que abastix l'àrea de Barcelona. A més, fa poc, en un debat organitzat pel diari Segre a Lleida, amb la presència del president de la CHE, se va posar damunt la taula que una comunitat de regants important de Lleida estaria disposada, si se'ls ajuda a modernitzar els regadius, a vendre l'aigua sobrant a Barcelona. Això suposaria un transvasament des del Segre directament cap a Barcelona. En realitat, el que ha canviat no és el fons, sinó les formes i els noms. Abans se parlava de transvasament, ara es parla d'interconnexió de xarxes o d'altres fórmules tècniques. Però el risc continua existint.

Quines repercussions pot tindre per a l'Ebre la modificació de la Directiva Marc de l'Aigua?

És una altra gran preocupació. La nostra lluita, des del punt de vista jurídic, només se pot defensar amb arguments mediambientals. La Directiva Marc de l'Aigua és una de les principals línies de protecció que tenim. Si es modifica a la baixa, podria tindre repercussions molt importants en la nostra capacitat de defensa jurídica del riu. Ens preocupa que, sota determinades pressions, se puga reduir el nivell d'exigència ambiental. També he de dir que, a través de la xarxa europea d'entitats en defensa de l'aigua, s'ha activat un treball per a defensar el manteniment de la directiva i, fins i tot, per a reforçar-ne la implementació. En els pròxims mesos, probablement cap al maig o juny, hi haurà moviments en este sentit al Parlament Europeu. Per a nosaltres és clau que la directiva no es modifique a la baixa. Si es manté o s'enfortix, tindrem més eines per a continuar la lluita jurídica en defensa del riu. Si es debilita, les dificultats seran molt més grans. ■